

Άρθρο 67⁽¹⁾

Μέλι

1. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου εφαρμόζονται στα προϊόντα που ορίζονται στο Παράρτημα I. Τα προϊόντα αυτά πρέπει να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του παραρτήματος II.
2. Οι διατάξεις για την επισήμανση εφαρμόζονται στα προϊόντα που ορίζονται στο παράρτημα I, με την επιφύλαξη των ακόλουθων όρων:
 - α) ο όρος «μέλι» ισχύει μόνον για το προϊόν που ορίζεται στο παράρτημα I σημείο 1 και πρέπει να χρησιμοποιείται στο εμπόριο για την περιγραφή του προϊόντος αυτού.
 - β) οι ονομασίες του προϊόντος που απαριθμούνται στο παράρτημα I σημεία 2 και 3, εφαρμόζονται μόνον για τα προϊόντα που περιλαμβάνονται σ' αυτό και πρέπει να χρησιμοποιούνται στο εμπόριο για την περιγραφή τους. Οι ονομασίες αυτές μπορούν να αντικαθίστανται από την απλή ονομασία του προϊόντος «μέλι», εκτός εάν πρόκειται για διηθημένο μέλι, μέλι κηρήθρας, μέλι με τεμάχια κηρήθρας, ή τεμάχια κηρήθρας με μέλι και μέλι ζαχαροπλαστικής.

Ωστόσο:

 - 1) Στην περίπτωση του μελιού ζαχαροπλαστικής, αναγράφονται στην ετικέτα, πολύ κοντά στην ονομασία του προϊόντος, οι λέξεις «μόνο για μαγειρική».
 - 2) Οι ονομασίες του προϊόντος, εκτός αν πρόκειται για διηθημένο μέλι και μέλι ζαχαροπλαστικής, μπορούν να συμπληρώνονται με πληροφορίες που αφορούν:
 - Τη φυτική προέλευση ή την προέλευση από άνθη, εάν το προϊόν προέρχεται εξ ολοκλήρου ή κυρίως από την αναφερόμενη πηγή προέλευσης και αν διαθέτει τα οργανοληπτικά, φυσικοχημικά και μικροσκοπικά χαρακτηριστικά της πηγής.
 - Την προέλευση από μια συγκεκριμένη περιοχή, έδαφος ή τοποθεσία, αν το προϊόν προέρχεται εξ ολοκλήρου από την αναφερόμενη πηγή προέλευσης.
 - Ειδικά ποιοτικά κριτήρια.
 - γ) εφόσον το μέλι ζαχαροπλαστικής χρησιμοποιείται ως συστατικό σύνθετου τροφίμου, ο όρος «μέλι» μπορεί να χρησιμοποιείται στην ονομασία προϊόντος του σύνθετου τροφίμου αντί του όρου «μέλι ζαχαροπλαστικής». Ωστόσο, στον κατάλογο των συστατικών πρέπει να χρησιμοποιείται ο όρος, όπως αναφέρεται στο παράρτημα I σημείο 3.
 - δ) (1) Η χώρα ή οι χώρες προέλευσης όπου έγινε η συγκομιδή πρέπει να αναγράφονται στην επισήμανση.⁽²⁾⁽⁴⁾
(2) για τους σκοπούς της επισήμανσης (οδηγία 2000/13/Ε.Κ., και ιδίως τα άρθρα 13, 14, 16 και 17), οι λεπτομέρειες που πρέπει να αναγράφονται σύμφωνα με το στοιχείο α), θεωρούνται ως ενδείξεις σύμφωνα με το άρθρο 3 της εν λόγω οδηγίας.
 - ε) η γύρη, ως φυσικό χαρακτηριστικό στοιχείο της σύνθεσης του μελιού, δεν νοείται ως συστατικό, κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 2 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των προϊόντων που ορίζονται στο παράρτημα I του παρόντος άρθρου.⁽³⁾
3. Στην περίπτωση του διηθημένου μελιού και του μελιού ζαχαροπλαστικής, τα δοχεία μεταφοράς χύδην, οι συσκευασίες και τα εμπορικά έγγραφα πρέπει να αναφέρουν σαφώς την πλήρη ονομασία του προϊόντος, όπως προβλέπεται στο Παράρτημα I σημείο 2 στοιχείο β), viii) και σημείο 3.
4. Απαγορεύεται απολύτως η ανάμιξη μελιού ζαχαροπλαστικής με τα υπόλοιπα, είδη που αναφέρονται στο παράρτημα I. Η πράξη αυτή θεωρείται νοθεία.

5. Μέχρις ότου θεσπισθούν οι κοινοτικές μέθοδοι που επιτρέπουν να ελέγχεται η συμμόρφωση του μελιού με τις διατάξεις αυτής της απόφασης, χρησιμοποιούνται στο μέτρο του δυνατού, διεθνώς αναγνωρισμένες επικυρωμένες μέθοδοι, όπως οι εγκεκριμένες από τον Codex Alimentarius.
6. Για τα προϊόντα που ορίζονται στο Παράρτημα Ι, δεν θεσπίζονται εθνικές διατάξεις μη προβλεπόμενες από το άρθρο αυτό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ, ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

1. Μέλι είναι η φυσική γλυκιά ουσία που παράγουν οι μέλισσες του είδους *Apis mellifera* από το νέκταρ των φυτών ή από εκκρίσεις ζώντων μερών φυτών ή εκκρίματα εντόμων απομυζούντων φυτά ευρισκόμενα πάνω στα ζώντα μέρη των φυτών, τα οποία οι μέλισσες συλλέγουν, μετατρέπουν αναμειγνύοντας με ειδικές ύλες του σώματός τους, αποθέτουν, αφυδατώνουν, εναποθηκεύουν και φυλάσσουν στις κηρήθρες της κυψέλης, προκειμένου να ωριμάσουν.
2. Τα κυριότερα είδη μελιού είναι τα ακόλουθα:
 - α) ανάλογα με την προέλευση:
 - i) μέλι ανθέων ή μέλι νέκταρος:
το μέλι που λαμβάνεται από νέκταρ φυτών
 - ii) μέλι μελιτώματος
το μέλι που λαμβάνεται κυρίως από εκκρίματα εντόμων απομυζούντων φυτά (Hemiptera) ευρισκόμενα πάνω στα ζώντα μέρη των φυτών ή εκκρίσεις προερχόμενες από ζώντα μέρη των φυτών.
 - β) ανάλογα με τον τρόπο παραγωγής ή/και παρουσίασης:
 - iii) μέλι κηρήθρας
το μέλι το οποίο έχουν εναποθέσει οι μέλισσες στα επικαλυμμένα κελιά κηρηθρών κατασκευασμένων πρόσφατα από τις ίδιες ή σε λεπτά φύλλα κηρήθρας τα οποία γίνονται μόνον από κηρό μέλισσας, που δεν περιέχουν γόνο, και πωλείται σε κηρήθρες ολόκληρες ή κομμάτια κηρήθρων.
 - iv) μέλι με τεμάχια κηρήθρας ή τεμάχια κηρήθρας με μέλι:
το μέλι που περιέχει ένα ή περισσότερα τεμάχια μελιού κηρήθρας
 - v) μέλι στραγγισμένο:
το μέλι που λαμβάνεται με στράγγιση των αποσφραγισμένων κηρηθρών που δεν περιέχουν γόνο.
 - vi) μέλι φυγοκεντρήσεως:
το μέλι που λαμβάνεται με φυγοκέντρηση των αποσφραγισμένων κηρηθρών που δεν περιέχουν γόνο.
 - vii) μέλι πίεσεως:
το μέλι που λαμβάνεται με πίεση των κηρηθρών που δεν περιέχουν γόνο, χωρίς θέρμανση ή με ήπια θέρμανση έως 45°C.
 - viii) διηθημένο μέλι:
το μέλι που λαμβάνεται με την αφαίρεση ξένων ανόργανων ή οργανικών ουσιών κατά τρόπον ώστε να αφαιρείται σημαντικό μέρος της γύρης.
3. Μέλι ζαχαροπλαστικής
Το μέλι το οποίο α) είναι κατάλληλο για βιομηχανικές χρήσεις ή ως συστατικό σε άλλα τρόφιμα που στη συνέχεια υφίστανται μεταποίηση και β) μπορεί:
 - να παρουσιάζει ασυνήθιστη γεύση ή οσμή, ή
 - να έχει αρχίσει να υφίσταται ή να έχει υποστεί ζύμωση, ή
 - να έχει υπερθερμανθεί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΛΙΟΥ

Το μέλι αποτελείται ουσιαστικά από διάφορα σάκχαρα, κυρίως φρουκτόζη και γλυκόζη, καθώς και από άλλες ουσίες, όπως οργανικά οξέα, ένζυμα και στερεά σωματίδια που προέρχονται από τη συγκομιδή μελιού. Το χρώμα του μελιού ποικίλλει από σχεδόν άχρωμο έως καφέ σκούρο. Ως προς τη σύσταση, μπορεί να είναι ρευστό, παχύρρευστο ή, μερικά ή ολικά, κρυσταλλωμένο. Η γεύση και το άρωμα ποικίλουν, αλλά εξαρτώνται από τη φυτική προέλευση.

Όταν διατίθεται στο εμπόριο ως μέλι ή όταν χρησιμοποιείται σε οποιοδήποτε προϊόν προοριζόμενο για κατανάλωση από τον άνθρωπο, δεν πρέπει να έχει προστεθεί κανένα συστατικό τροφίμων στο μέλι, συμπεριλαμβανομένων των προσθέτων τροφίμων, ούτε να έχει γίνει καμία άλλη προσθήκη εκτός από μέλι. Στο μέτρο του δυνατού, το μέλι δεν πρέπει να περιέχει οργανικές ή ανόργανες ύλες, ξένες προς τη σύστασή του. Με την εξαίρεση του σημείου 3 του παραρτήματος Ι, δεν πρέπει να παρουσιάζει ασυνήθιστη γεύση ή οσμή ούτε να έχει αρχίσει να υφίσταται ζύμωση, η οξύτητά του δεν πρέπει να έχει τροποποιηθεί τεχνητά και δεν πρέπει να έχει θερμανθεί με τρόπο που να συνεπάγεται την καταστροφή ή τη σημαντική αδρανοποίηση των φυσικών ενζύμων.

Με την επιφύλαξη του παραρτήματος Ι σημείο 2 στοιχείο β) σημείο viii), δεν δύναται να αφαιρείται ούτε η γύρη ούτε κανένα άλλο χαρακτηριστικό στοιχείο της σύνθεσης του μελιού, εκτός αν αυτό είναι αναπόφευκτο κατά την αφαίρεση ξένων οργανικών ή ανόργανων υλών.⁽³⁾

Κατά τη διάθεσή του στο εμπόριο ως μέλι ή όταν χρησιμοποιείται σε οποιοδήποτε προϊόν που προορίζεται για κατανάλωση από τον άνθρωπο, το μέλι πρέπει να ανταποκρίνεται στα ακόλουθα χαρακτηριστικά σύστασης:

- 1. Περιεκτικότητα σε σάκχαρα**
 - 1.1. Περιεκτικότητα σε φρουκτόζη και γλυκόζη (σύνολο των δύο)
 - μέλι νέκταρος: Όχι λιγότερο από 60 g/100g
 - μέλι μελιτώματος, μείγμα μελιού μελιτώματος με μέλι ανθέων: Όχι λιγότερο από 45 g/100g
 - 1.2. Περιεκτικότητα σε σακχαρόζη
 - γενικά: Όχι περισσότερο από 5 g/100g
 - ψευδακακία (*Robinia pseudoacacia*), μηδική (*Medicago sativa*), βαγξία (*Banksia menziesii*), ηδύσαρον (*Hedysarum*), ερυθρός ευκάλυπτος (*Eucalyptus cam adulensis*), (*Eucryphia lucida*, *Eucryphia milliganii*), εσπεριδοειδή spp.: Όχι περισσότερο από 10 g/100g
 - Λεβάντα (*Lavandula* spp.), μποράντζα (*Borago officinalis*): Όχι περισσότερο από 15g/100g
- 2. Υγρασία**
 - γενικά: Όχι περισσότερο από 20%
 - μέλι ερείκης (*Calluna*) και μέλι ζαχαροπλαστικής εν γένει: Όχι περισσότερο από 23%
 - μέλι ζαχαροπλαστικής από ερείκι (*Calluna*): Όχι περισσότερο από 25%

- 3. Περιεκτικότητα σε μη υδατοδιαλυτές ουσίες**
- γενικά: Όχι περισσότερο από 0,1 g/100g
 - μέλι πιέσεως: Όχι περισσότερο από 0,5 g/100g
- 4. Ηλεκτρική αγωγιμότητα**
- μέλι μη αναφερόμενο κατωτέρω και μείγματα των μελιών αυτών: Όχι περισσότερο από 0,8 mS/cm
 - μέλι μελιτώματος και μέλι ανθέων καστανιάς και μείγματα των μελιών αυτών, πλην των μειγμάτων με τα αναφερόμενα κατωτέρω μέλια: Όχι λιγότερο από 0,8 mS/cm
 - εξαιρέσεις: κουμαριά (*Arbutus unedo*), ερείκη (*Erica*), ευκάλυπτος, φιλύρα (*Tilia spp*), καλούνα ή κοινή (*Calluna vulgaris*), Μανουκά ή Jelly bush (*Leptospermum*), φυτό τσαγιού (*Melaleuca spp.*)
- 5. Ελεύθερα οξέα**
- γενικά: Όχι περισσότερο από 50 χιλιοστοίσοδύναμα οξέος ανά 1000 g
 - μέλι ζαχαροπλαστικής: Όχι περισσότερο από 80 χιλιοστοίσοδύναμα οξέος ανά 1000 g
- 6. Δείκτης διαστάσης και περιεκτικότητας σε υδροξυμεθυλοφουρουράλη (HMF) προσδιοριζόμενα μετά από επεξεργασία και ανάμειξη.**
- α) δείκτης διάστασης (κλίμακα Schade)
- γενικά, εκτός από το μέλι ζαχαροπλαστικής: Όχι λιγότερο από 8
 - μέλι με χαμηλή περιεκτικότητα σε φυσικά ένζυμα (π.χ. μέλι εσπεριδοειδών) και του οποίου η περιεκτικότητα σε HMF δεν υπερβαίνει τα 15 mg/kg: Όχι λιγότερο από 3
- β) HMF
- γενικά, εκτός από το μέλι ζαχαροπλαστικής: Όχι περισσότερο από 40 mg/kg (με την επιφύλαξη των διατάξεων του στοιχείου α) δεύτερη περίπτωση)
 - μέλι δηλωμένης προέλευσης από περιοχές με τροπικό κλίμα και μείγματα των μελιών αυτών: Όχι περισσότερο από 80 mg/kg

Παραπομπές

⁽¹⁾ Απόφ. Α.Χ.Σ. 68/2002, ΦΕΚ 641/Β/23-5-2002 «Τροποποίηση του άρθρου 67 του Κ.Τ. «Μέλι» σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 2001/110/Ε.Κ.».

- (2) Απόφ. Α.Χ.Σ. 183/2011, ΦΕΚ 19/Β/13-1-2012 «Τροποποίηση της υπ' αριθ. 68/2002 απόφασης του Ανωτάτου Χημικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 641/Β/23-05-2002) με την οποία εναρμονίσθηκε το άρθρο 67 «Μέλι» του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών (ΦΕΚ 788/31-12-87) προς τις διατάξεις της οδηγίας 2001/110/Ε.Κ. του Συμβουλίου (ΕΕ L 10/12-01-2002)». Απαγορεύεται 3 μήνες μετά από τη δημοσίευση της παρούσας απόφασης η εμπορία προϊόντων που δεν είναι σύμφωνα με την παρούσα απόφαση. Ωστόσο η εμπορία προϊόντων που δεν είναι σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, αλλά τα οποία είχαν επισημανθεί πριν την παρέλευση 3 μηνών από τη δημοσίευση της παρούσας απόφασης, επιτρέπεται μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων. Οι απαιτήσεις που προβλέπονται από την παρούσα απόφαση δεν εφαρμόζονται στα προϊόντα που έχουν παραχθεί ή συσκευάζονται σε άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με τους ορισμούς και τους κανόνες της οδηγίας 2001/110/ΕΚ του Συμβουλίου, ως ισχύει.⁽⁴⁾
- (3) Απόφ. Α.Χ.Σ. 18/2015, ΦΕΚ 1088/Β/09-6-2015 «Τροποποίηση του άρθρου 67 "Μέλι" του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών (ΚΤΠ) (ΦΕΚ 788/Β'/31.12.1987) όπως ισχύει, σε εναρμόνιση προς την οδηγία 2014/63/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου «για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/110/ΕΚ του Συμβουλίου για το μέλι (ΕΕ L164 της 3.6.2014)». Η εν λόγω απόφαση εφαρμόζεται από την 24η Ιουνίου 2015. Ωστόσο τα προϊόντα που έχουν διατεθεί στην αγορά ή έχουν επισημανθεί πριν από την 24η Ιουνίου 2015 σύμφωνα με το άρθρο 67 του ΚΤΠ όπως ίσχυε, μπορούν να εξακολουθήσουν να διατίθενται στην αγορά μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων.»
- (4) Απόφ. Α.Χ.Σ. 148/2015, ΦΕΚ 3854/Β/30.11.2016 "Τροποποίηση της υπ' αριθ. 183/2011 απόφασης του ΑΧΣ (ΦΕΚ 19/Β/13.01.2012) «Τροποποίηση της υπ' αριθ. 68/2002 απόφασης του Ανωτάτου Χημικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 641/Β/23-05-2002) με την οποία εναρμονίσθηκε το άρθρο 67 «Μέλι» του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών (ΦΕΚ 788/31-12-87) προς τις διατάξεις της οδηγίας 2001/110/Ε.Κ. του Συμβουλίου (ΕΕ L 10/12-01-2002)»".